

a trieskať. Nič nepočuješ. Darma prikladáš ruky na okenné tabule. Zbytočne ich načahuješ k peci. Nič nepočuješ.

Nikdy si nič nepočul. Alebo počul, ale to už bolo akosi dávno. Prešli celé veky. Nepamätáš sa, a na čo sa nepamätáš, to už dnes neexistuje. Kto by sa pamätal? Čas všetko poohýbal. Večer čo večer tie isté tanečné kroky. Pozeráš sa z postele, zo stredu izby, z rohu, z okna. Pohľadom krepčíš po napuchnutom mobiliári. Nieкто by sa mohol pýtať, čo v tej tme hľadáš, či si námesačný alebo či počúvaš, ako sa po nebi premiestňujú planéty. Alebo čo ja viem čo ešte. Lenže ty nepočuješ nič a v tom tichu vidíš svoju vlastnú tvár. Pozeráš sa na ňu a ani plakať sa ti neoplatí. Nespoznal by si ani len svoj zlomený hlas. Máš vôbec nejaký hlas? Neplačeš, len slzíš. Prehľtaš naprázdno. Zasnúťe sople na rukávoch. Vankúš napustený slzami. Sliny, slzy, sople a nad tým všetkým bdie Tisa alebo Tur, alebo Ipeľ. Kto to má vedieť? Tvoje rumádzganie a smrkanie nikoho neprebudí. Si len ty a tvoja otrepaná tanečná choreografia. Musíš si vystačiť. Načo by si plakal? Pre koho? Pre pec? Pre dvere? Podlahu? Pre ten krik pod oknom?

Lahni si do postele, zakry si uši, odkry si uši a zaostri svoje zmysly. Počúvaj, čo sa deje. Líhaš si do postele, je stále teplá. Vystieraš ruky smerom k peci. Chvíľu ich nechávaš visieť vo vzduchu, potom si hlavu vsúvaš pod vankúš. Čucháš, ale necítiš nič. Sploštený svet. Otáčaš vankúš a čo najsilnejšie si ho pritláčaš na ucho a na nos. Svet, na ktorý si zabudol. Svet, ktorý zabudol na teba, ako vravievaš ty. Ohmataj si hrudník. Bije.

Čo počuješ? Čo to je za riekou? Tisa, Ipel, Tur? Aké vtáky, prečo topole? Kde si videl tie pieskovcové bralá? Spomínaš si? Rozpamätávaš sa s pohľadom upretým do vznášajúcej sa čiernej tekutiny. Už počuješ? *Ani šumu. Do slávnostnej tíše zahvízdal vše iba vtáčik z výše, potom ďaleko kdes' mlyn si hučal, no len tak, jak keby komár bzučal.* Pamätáš sa, kde to bolo? Aké bolo počasie? Koľko si mal rokov? Darmo zatínaš zuby. Spáliť, zabudnúť, vymlátiť z hlavy, vykrikuješ. Polenom po spánkoch, koľajnice namiesto vankúša. Nevieme nič. Ani záchvev. Zabudli sme. Všetko sa vyvrátilo naruby. Ostal len lomoz a s ním ten kohút, všakže?

Praskne drevo, ale to sa ti len zdá, plameň jemne blikoce a zrazu kohút. Zase kohút. Všetci o ňom hovoria. Najväčší kohút na svete, kohút nás postráži, kohút všetko nahlási, bude nás varovať, striehne na nepriateľa. Striehne z výšky, veď tu nie je nič vyššie ako kohútov hrebienok. Na Budínsku skalú, tam kohút rád lieta a dáva pozor na všetky smery, no odtiaľ hrozba nečíha, vravia oni. Cez Budínsku skalú nik neprejde. To skôr zo západu hrozí nebezpečenstvo. Červená voda tečie zo západu, zo západu fučí, z veľkej nížiny.

Najväčší kohút na svete, vravia. Zmestí sa do neho dospelý človek alebo dve deti, alebo tri kily žita, vyber si. Všetko vidí, niet sa čoho báť. Ale je to za kohúta! Pozlátený hrebienok. Točí sa podľa vetra. Sever, juh, západ, východ, vravia, ale hlavne nech západ stráži, vravia. Keď sa obráti zobákom k východu, bude pekne, a keď kosierikmi, iste bude dažď. Na juhu bolo more, vravia, ale kohút by

vytrčal aj nad hladinu mora, smejú sa. Kohút nevie plávať, ale tento vie vraj lietať do diaľav.

Zaletí na západ ponad miestnu Prahu a Lysec, kde sa pohania v jamách skrývali. Zaletí na východ ponad Husinú, kde behá po lesoch miestny šašo, človek roztrojený, Macko ho volajú. Na juh až za Ipeľ, ponad Lipovany, kde lopatami prehadzujú haldy žraločích zubov, alebo k Ipolytarnócu, kde našli pozostatky pravekých jašterov. Zaletí na sever za málinskými sklármi zvestovať im pohromu, ktorej sa už nedá vyhnúť. A keď letí tým smerom, vravia, že si obtiera ostrôžky o vrchol Sedem chotárov, ktorý klesá na sedem smerov, z toho jeden priamo do obrazárne Haličského zámku, kde sa budú blázni a siroty čoskoro smiať nad nezmyselnosťou a strnulosťou celej tejto doliny, ktorá nemá budúcnosť ani prítomnosť, len štipku minulosti, z ktorej všetci nenásytne chlípu ako zo Zlatej Zuzany, čo bude raz ten pohár z novohradských sklární, tak ho budú volať, ale dnes ešte nikto nevie, v ktorej sklárni ho naozaj vyrobia.

Vravia, že najväčší kohút na svete, nestačí im táto župa, kotlina už vôbec nie, aj Európa je malá. Vravia svet, pritom boli najďalej v Pešti, aj to len hrstka. Väčšina nebola ani za mestom, ak sa doplazia na námestie, je to pre nich výhra, dôkaz nehynúcej vôle, vravia. Dobrá prechádzka vravia, treba si pretiahnuť údy, nielen kone po zadkoch šibať. Väčšina nemá ani koňa, kde by ho ustajnil, to oni len tak medzi sebou tárajú, ale každý vie, že kone tu nie sú, lebo kone sa nosia dole na juh, za riekou, ľuďom, ktorí ich vedľa

zapriaľnúť, osedlať, ustajniť alebo aspoň nakŕmiť. Koní tu niet. Kohút by im oči vykľoval, vravím im v duchu.

Do kohúta by sa zmestil dospelý človek, vravia, no sú tam len nejaké listiny, nevedia aké, ale aj tak mi to donekonečna opakujú a pri slove listiny nadvihujú obočie, akoby to bolo pozlátené slovo, rovnako ako ten hrebienok. Mohli by tam byť tri kily žita alebo dve deti, ale sú tam listiny. Listiny, vravia, a pritom nevedia čítať ani písať, asi preto to obočie, tá tajomnosť a tichá pomlčka po skončenej vete. Veta sa končí slovom listiny a potom nasleduje len dlhé ticho. Nám netreba vajcia, vravia. Máme my dosť vajec. V kohútovi nie sú vajcia. V kohútovi sú listiny. Ticho.

Potom vravia zase niečo o vajciach a o pozlátenom hrebienku, a že kam fúkne, tam sa kohút pozrie, kohút všetko spozoruje, a tak nás ochráni, a navyše má v sebe listiny. Ticho. Vravím, že kohút vajcia neznáša. Ticho. Aké listiny? pýtam sa. Nikto nevie a všetci svorne mlčia. Pána kráľa, dodajú po chvíli, pritom nevedia, ani kto je pán kráľ, ani či vôbec je nejaký pán kráľ.

Vravím, že kohút vŕzga, treba ho vyčistiť a naolejovať. Trhá mi to uši, aj teraz, keď ležím s hlavou ponorenou pod vankúšom. Vŕzganie mi pili uši. Najväčší kohút na svete a vŕzga ako nejaká pekelná príšera. Stojí tam ledva pár dní a vŕzga ako stáročia. Nech vybuchne. Nech sa roztečie. Nič nevŕzga, vravia a čakajú, čo na to poviem. Nič nevŕzga, ziapu mi do ucha. Si hluchý ako poleno, kričia po milióntykrát. Zakladacia listina, vravia. Alapítólevél, vravia, a keď neodpovedám, nadávajú mi do hlucháňov. Nič nevŕzga, si

hluchý, vravia potom, keď poviem, že kohút vrzga. Mali by ho opraviť. Nieкто by tam mal vyliezť, opraviť ho a zliezť. Alebo ho odtiaľ skopnúť. Neodpovedajú. Vrzganie v posteli, v strede izby, v rohu, pri okne, pod vankúšom.

Vrzga cez celé námestie, ponad stromy, ponad sochu strážcu tohto prekliateho mesta. Zakliateho skôr než prekliateho. Ono sa možno raz prebudí, ale už bude asi neskoro. Neskoro pre koho, pýtam sa sám seba. Neskoro pre všetkých nás aj pre vás, hovorím nahlas do stropu, tam, kde sa sadze schádzajú do rovnomerne zoraného poľa. Vrzga cez okenné tabule, cez steny, nič ho nezastaví. Stáročia nevrzgajú, vravia. Aké stáročia? pýtam sa ich. Oni vravia, že ja vravím, že kohút vrzga ako stáročia. Alapítólevél, hučí mi v hlave.

V meste máme kostol, vravia, na kostole je veža, na veži je kohút, vravia, na to otváram ústa, no oni ma prerušia, že kohút nevrzga. Kohút je najväčší na svete, má pozlátený hrebienok, otáča sa s vetrom. Chcel by som dodať, že práve vtedy vrzga, ale zase listiny a zas len to, že sa do neho zmestí dospelý človek alebo dve malé deti, alebo tri kily žita. Revú na mňa, aby som to všetko počul. Na spánkoch im navierajú žily. Prskajú okolo seba sliny, ktoré nestíhajú prehĺtať. Zachytávajú sa im na bordových perách. Odhaľujú svoje deravé dasná. Penia.

Zvonia zvony, vravia. Nepočujem, vravím im. Ty počuješ len to vrzganie? pýtajú sa. Vrzganie mi raz rozpučí lebku, vravím. Noc čo noc si zapchávam uši. Ruky na ušiach, hlava pod vankúšom. Nepomáha to, nikdy to

nepomohlo, tak prečo by malo práve teraz. Kohút vrzga, keď sa točí, a točí sa, keď fúka vietor, to pochopí aj dieťa. Lenže všetko je nejaké zahmlenejšie a pokrivené. Vravia, planéta sa točí a aj kohút sa točí, ale ty nestíhaš ich tempo.

Striedavo si zapchávam uši a zakrúcam odstávajúce kučery vlasov. Tie isté konce vlasov stále dookola. Opakovane zabáram nos do rozohriateho vankúša. Zadržiam dych a počúvam tlkot srdca, ktorý aspoň na chvíľu prebija vrzganie medeneho kohúta. Chce sa mi vzdychať, pichá ma v hrudi. Bolí ma nádych aj výdych. Srdce bije, ako sa mu zachce. Rozopínam si košeľu, či to nie je len gombík, čo mi tlačí na prsia. Obraciam sa na bok, potom na druhý, okno, stena, donekonečna. Zalieva ma studený pot. Sadám si, je mi zima, trasiem sa po celom tele. Líham si a zdá sa mi, že to je opäť posledná chvíľa pred omdletím. Opäť, opakujem si v duchu a to ma drží pri vedomí. Opäť, hovorím potichu nad seba. Prevraciam to slovo v ústach. Buď to opäť prejde, alebo sa to už nezastaví. Sadám si a škrabem si tvár, ruky a hrudník. Šúcham si oči, laloky uší, posledné články ukazovákov. Nohu o nohu. Hlboký nádych, hlboký výdych. Lahnúť, sadnúť. Búcham pästou na miesto, kde cítim prerývaný tlkot srdca. Nič nepomáha, krče nepolavujú, hrud' ako vo zveráku, ako keby som prehltoľ guču peria alebo tie guľôčky zo Zlatej Zuzany, a do toho všetkeho najväčší kohút na svete.

Vy ho nepočujete? pýtam sa a ukazujem rukou smerom k nebu niekam za seba, kde tuším tú medenú zdochlinu. Ticho krútia hlavami. Hlavne v noci, keď všetko stíchne, veď bývate hneď pri kostole. Kohút vrzga, treba ho namazať,